

Uzņēmuma veterāne

Valentīna Matvejeva ir pārliecināta, ka viņu darbā viss ir galvenais. Mazsvarīga nekā nav. Nostrādājusi vairāk nekā divdesmit gadus Līvānu biokīmiskajā rūpnīcā, viņa no galvas zina lizīna audzēšanas tehnoloģisko procesu. Kā sagatavot aparātus sējai, kādai jābūt sējmateriāla barojošai videi — par visu to V. Matvejeva stāsta labprāt un aizraujoši.

Lizīna darbojošās fermentācijas ceha aparātu uzraudze V. Matvejeva pirms gada aizgāja pensijā. Tomēr atpūsties neiznāca. Viņa saka:

— Es pat nevaru iedomāties, ka varētu dzīvot bez sava ceha, aparātiem, darba biedrēm...

... un bez mikrobiem, — ieminējos.

— Jā, arī bez mikrobiem, — pasmaidīja Valentīna Matvejeva. — Kā mēs uztraucamies, ja mikrobi neaug! Ejam pie laborantiem, jautājam, kas par lietu, kāpēc tā... Dažreiz gadās, ka fermentatorā ieviešas «ciemiņi» — citi mikrobi apēd mūsējos — lizīna. Tad mēs esam apbēdināti. Līdz ar to lizīnu šajā aparātā neiegūt. Bet tas jau ir brāķis darbā, ietekmē visa ceha sasniegumus. Visas četras maiņas taču atbildīgas par vienu un to pašu tehnisko procesu.

— Valentīna Ivanovna, — pajautāju, — bet kā aparātā var iekļūt citi mikrobi?

— Pie mums ražošana ir smalka. Aparāts rūpīgi jāgatavo. Jābūt labas kvalitātes barojošai videi, lizīna audzēšanas procesā nepieciešams fermentatorā uzturēt vides noteikto ķīmisko sastāvu — piemēram, lizīna šūnām ļoti patīk amonjakūdens. Bez tam vajag, lai pietiekošā daudzumā tur būtu saspīests gaiss. Ja nav ievērota sterilitāte vai kādā cita prasība, tad var rasties iespēja brāķim.

Tas tik bija jāredz: šis Valentī-

nas Matvejevas spīdums acīs, dzīvā sejas izteiksme, bet intonācija!... Tāda ieinteresēta un izteiksmīga, ar kādu cita sieviete paziņo par pilnīgi neparasta ēdiena receptes izgudrošanu kulinārijā.

Starp citu, V. Matvejeva ir teicama kulināre. Stāsta, ka pagājušajā pavasarī viņa ar meitu Ludmilu, kura arī strādā rūpnīcā, izcepa sevišķu «firmas» torti, lai to pasniegtu komandai — uzvarētājai jautro un asprātīgo sacensībās. Neviens viņām to neprasīja, — pēc savas iniciatīvas izcepa.

Vēlēšanās piedalīties kopējā lietā ir ļoti raksturīga Valentīnai Matjevėjai. Diez vai tagad kāds no vecajiem darbiniekiem atceras, ka ceha kolektīvs uzticēja Valentīnai Matjevėjai katru gadu pasūtīt laikrakstus un žurnālus saviem biedriem. Vai uzdeva? Varbūt viņa, dedzīgi vēloties dot lielāku ieguldījumu, uzņēmās šo diezgan rūpju pilno pienākumu? Un viņa jau desmit gadus veic preses sabiedriskā izplatītāja uzdevumus 2. cehā.

Valentīna Matvejeva ļoti daudz dara uz savu iniciatīvu, — stāstīja ceha priekšniece V. Caune. — Pie mums gandrīz visi kolektīva locekļi ir sievietes. Viņa pati ceha darbiniecēm organizēja sešu mēnešu piegriešanas un šūšanas kursus, vienojās ar speciālistiem, un tagad mūsu strādnieces regulāri apgūst šūšanas māku.

Kad pajautāju, kādu vietu V. Matvejeva ieņem 2. ceha kolektīvā, priekšniece V. Caune un tās vietniece L. Znotiņa savos uzskatos bija vienprātīgas:

— Viņa ir darba gvardes līdere, iemantojusi autoritāti biokīmiķu vidū. Viņas domas visi ņem vērā.

Citiem — tas ir arī tuviniekiem, kuri strādā šeit rūpnīcā: meitai Ludmilai, dēlam Vjačeslavam, vedeklai Olgai, krustdēlam Vladimiram. Viņus Valentīna Ivanova, sava uzņēmuma patriote, vienu pēc otra «saagītēja» uz šejieni.

R. Rižova

J. ZANDES foto

